

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2024-2025
Anul de studiu III / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
1.2. Facultatea	FACULTATEA DE ISTORIE, LITERE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.3. Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE, ARHEOLOGIE ȘI PATRIMONIU
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	I
1.6. Programul de studii/calificări COR/grupă de bază ESCO*	<i>Istorie/istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), politolog (COR 263304). Cod calificare conform ESCO (European Skills/ Competences, Qualifications and Occupations) (https://www.anc.edu.ro/competente/): 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice; 2310 - Profesori universitari și asimilați / Acces în ciclul de masterat.</i>

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	IMAGINEA CA DOCUMENT	2.2. Cod disciplină	I 3106A
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Ileana Burnichioiu		
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Drd. Andreea Elena Preda		
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	I
2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O Op

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					11
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
d. Tutoriat					
e. Examinări					2
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	31
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	44
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	75
3.10 Numărul de credite**	3

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<i>Istoria și teoria artei</i>
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală cu internet, display interactiv + videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului	Sală cu internet, display interactiv + videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării	<i>C2. Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe. C3. Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului Istorie în condiții de asistență calificată.</i>
Competențe transversale	<i>ST1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată.</i>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea aprofundată a unor domenii ale istoriei culturii; exprimare eficientă și corectă în scris și oral.
7.2 Obiectivele specifice	Înșușirea principalelor abilități de cercetare în domeniul istoria artei.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Bibliografie. Tipuri de documente istorice 2. Clarificări terminologice: „imagine”, „obiect”, „reprezentare”, „imitație”, „simbol”, „alegorie” etc. Documentul vizual din perspectiva istoricului. 3. „Metoda iconografică”; „Metoda iconologică”. Descrierea vizuală. Analogia. Comparația. Clasificarea. Interpretarea. 4. Documentarismul 5. Rolul documentului vizual pentru studiul Antichității grecești și romane. Aspecte generale și studii de caz	Expunere, proiecții, conversații	2 h pentru fiecare temă

6. Rolul documentului vizual pentru studiul Evului Mediu. Aspecte generale și studii de caz		
7. Filmul ca document istoric. Aspecte generale și studii de caz.		
<p>Bibliografie</p> <p>Robertson Jean, <i>The History of Art: A Global View: Prehistory to the Present</i>, Thames & Hudson, 2021.</p> <p>Crinson Mark, Williams Richard J., <i>The Architecture of Art History: A Historiography (History of Art and Architecture)</i>, Bloomsbury, 2018.</p> <p>Gombrich E.H., <i>Istoria artei</i>, Ediție revizuită, Grupul Editoria Art, 2016.</p> <p>Popescu Mircea (coord.), <i>Dicționar de artă. Forme, Tehnici, stiluri</i>, București, Meridiane/Polirom, 2012.</p> <p>Joeri Januarius, Nelleke Teughels, <i>History Meets Archaeology: the Historical Use of Images. A Survey</i>, în <i>Revue belge de philologie et d'histoire</i>, 87, 3-4, 2009, p. 667-683 (https://www.persee.fr/doc/rbph_0035-0818_2009_num_87_3_7698).</p> <p>Hurn David, Jay Bill, <i>Cum citim fotografiile</i>, Cluj-Napoca, 2013.</p> <p>Camille Michael, <i>Image on Edge. The Margins of Medieval Art</i>, 1992; 2013.</p> <p>Alcock Leslie, Austin David, <i>From the Baltic to the Black Sea: Studies in Medieval Archaeology</i>, Routledge, 1990; 2013.</p> <p>Ferzoco George, Muessig C., <i>Medieval Monastic Education</i>, London-New York, 2000.</p> <p>Pungă Doina, <i>Grafica pe teritoriul României în secolul al XIX-lea. Litografia și gravura acvaforte</i>, București, 2009.</p> <p>Ariès Philippe, Duby Georges, <i>Istoria vieții private</i>, vol. I-, București, 1994-.</p> <p>Schmitt J. Cl., <i>Images and the historian</i>, în B. A. Lindley (ed.), <i>History and Images. Towards a New Iconology</i>, 2003.</p> <p>Brezianu Barbu, <i>Szathmari primul fotograf de război</i>, în <i>Arta</i>, 3, 1992.</p> <p>Burke Peter, <i>Eyewitnessing. The Uses of Images as Historical Evidence</i>, Londra, 2001.</p> <p>Gillian Rose, <i>Visual Methodologies: An Introduction to the Interpretation of Visual Materials</i>, 2001.</p> <p>Frontisi Claude (coord.), <i>Istoria vizuală a artei</i>, RAO, 2001.</p> <p>Galinsky Karl, <i>Augustan Culture</i>, Princeton, 1998.</p> <p>Florea Gelu, Sârbu Valeriu, <i>Imagine și imaginar în lumea preromană</i>, Brăila, 1997.</p> <p>Ionescu Adrian-Silvan, <i>Arta și document. Arta documentaristă în România secolului al XIX-lea</i>, București, 1990.</p> <p>Zanker Paul, <i>The Power of Images in the Age of Augustus</i>, Ann Arbor, 1990.</p> <p>Freedberg David, <i>The Power of Images. Studies in the History and Theory of Response</i>, Chicago, 1989.</p> <p><i>History in Images/Images in History: Reflections on the Importance of Film and Television Study for an Understanding of the Past</i>, în <i>The American Historical Review</i>, 93, 5, 1988.</p> <p>Mitchell W.J.T., <i>Iconology. Image, Text, Ideology</i>, The University of Chicago Press, 1986.</p> <p>Săvulescu Constantin, <i>Cronologia ilustrată a fotografiei din România. Perioada 1834-1916</i>, București, 1985.</p> <p>Price S., <i>Rituals and Power. The Roman Imperial Cult in Asia Minor</i>, Cambridge, 1984.</p> <p>Panofsky Erwin, <i>Artă și semnificație</i>, București, 1980.</p> <p><i>History of Photography. An International Quarterly</i>, 1, 1977.</p> <p>Bialostocki Jan, <i>O istorie a teoriilor despre artă (sec. XV-XX)</i>, București, 1977, p. 363-400.</p> <p>Meyer Schapiro, <i>Words and Pictures. On the Literal and the Symbolic in the Illustration of a text</i>, Paris, 1973.</p> <p>Francastel Pierre, <i>Pictură și societate</i>, București, 1970.</p> <p>Niculescu Elena, <i>Cabinetul de stampe, în Studii și Cercetări de documente și bibliologie</i>, 2-3, 1967.</p> <p>http://germanhistorydocs.ghi-dc.org.</p>		
<p>8.2. Seminar-laborator</p> <p>1. Tipuri de documente vizuale. Documentul vizual ca document istoric – exemple</p> <p>2. Documentele vizuale - probleme generale de metodologie</p> <p>3. Descrierea vizuală. Aplicații</p> <p>4. Descrierea vizuală. Aplicații</p> <p>5. Descrierea vizuală. Aplicații</p> <p>6. Documentarismul. Studii de caz</p> <p>7. Document și context. Discuții, aplicații</p> <p>8. Document și context. Discuții, aplicații</p> <p>9. Documente vizuale. Discuții, aplicații</p> <p>10. Rolul documentului vizual în studierea Evului Mediu. Aspecte generale și studii de caz</p> <p>11. Rolul documentului vizual în studierea epocii moderne. Aspecte generale și studii de caz</p> <p>12. Utilizarea documentului vizual în cadrul tezelor de licență</p> <p>13. Prezentarea/discutarea/evaluarea referatelor de semestru</p> <p>14. Prezentarea/discutarea/evaluarea referatelor de semestru</p>	<p>Metode de predare</p> <p>Expunere/proiecții video, dezbateri</p>	<p>Observații</p> <p>2 h pentru fiecare temă</p>
<p>Bibliografie:</p> <p>Robertson Jean, <i>The History of Art: A Global View: Prehistory to the Present</i>, Thames & Hudson, 2021.</p> <p>Crinson Mark, Williams Richard J., <i>The Architecture of Art History: A Historiography (History of Art and Architecture)</i>, Bloomsbury, 2018.</p> <p>Gombrich E.H., <i>Istoria artei</i>, Ediție revizuită, Grupul Editoria Art, 2016.</p> <p>Popescu Mircea (coord.), <i>Dicționar de artă. Forme, Tehnici, stiluri</i>, București, Meridiane/Polirom, 2012.</p> <p>Joeri Januarius, Nelleke Teughels, <i>History Meets Archaeology: the Historical Use of Images. A Survey</i>, în <i>Revue belge de philologie et d'histoire</i>, 87, 3-4, 2009, p. 667-683 (https://www.persee.fr/doc/rbph_0035-0818_2009_num_87_3_7698).</p> <p>Hurn David, Jay Bill, <i>Cum citim fotografiile</i>, Cluj-Napoca, 2013.</p> <p>Camille Michael, <i>Image on Edge. The Margins of Medieval Art</i>, 1992; 2013.</p> <p>Alcock Leslie, Austin David, <i>From the Baltic to the Black Sea: Studies in Medieval Archaeology</i>, Routledge, 1990; 2013.</p> <p>Ferzoco George, Muessig C., <i>Medieval Monastic Education</i>, London-New York, 2000.</p> <p>Pungă Doina, <i>Grafica pe teritoriul României în secolul al XIX-lea. Litografia și gravura acvaforte</i>, București, 2009.</p> <p>Ariès Philippe, Duby Georges, <i>Istoria vieții private</i>, vol. I-, București, 1994-.</p> <p>Schmitt J. Cl., <i>Images and the historian</i>, în Bolvig A. Lindley (ed.), <i>History and Images. Towards a New Iconology</i>, 2003.</p> <p>Brezianu Barbu, <i>Szathmari primul fotograf de război</i>, în <i>Arta</i>, 3, 1992.</p> <p>Burke Peter, <i>Eyewitnessing. The Uses of Images as Historical Evidence</i>, Londra, 2001.</p> <p>Gillian Rose, <i>Visual Methodologies: An Introduction to the Interpretation of Visual Materials</i>, 2001.</p> <p>Frontisi Claude (coord.), <i>Istoria vizuală a artei</i>, Rao, 2001.</p>		

Galinsky Karl, *Augustan Culture*, Princeton, 1998.
 Florea Gelu, Sârbu Valeriu, *Imagine și imaginar în lumea preromană*, Brăila, 1997.
 Ionescu Adrian-Silvan, *Arta și document. Arta documentaristă în România secolului al XIX-lea*, București, 1990.
 Zanker Paul, *The Power of Images in the Age of Augustus*, Ann Arbor, 1990.
 Freedberg David, *The Power of Images. Studies in the History and Theory of Response*, Chicago, 1989.
History in Images/Images in History: Reflections on the Importance of Film and Television Study for an Understanding of the Past, în *The American Historical Review*, 93, 5, 1988.
 Mitchell W.J.T., *Iconology. Image, Text, Ideology*, The University of Chicago Press, 1986.
 Săvulescu Constantin, *Cronologia ilustrată a fotografiei din România. Perioada 1834-1916*, București, 1985.
 Price S., *Rituals and Power. The Roman Imperial Cult in Asia Minor*, Cambridge, 1984.
 Panofsky Erwin, *Artă și semnificație*, București, 1980.
History of Photography. An International Quarterly, 1, 1977.
 Bialostocki Jan, *O istorie a teoriilor despre artă (sec. XV-XX)*, București, 1977, p. 363-400.
 Meyer Schapiro, *Words and Pictures. On the Literal and the Symbolic in the Illustration of a text*, Paris, 1973.
 Francastel Pierre, *Pictură și societate*, București, 1970.
 Niculescu Elena, *Cabinetul de stampe, în Studii și Cercetări de documente și bibliologie*, 2-3, 1967.
<http://germanhistorydocs.ghi-dc.org>.

* temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.

* temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.

* este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceleiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceeași disciplină.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Competențele profesionale și transversale, arile de conținut și creditele alocate sunt în concordanță cu obiectivele programului de studii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Calitatea cunoștințelor acumulate, însușirea noțiunilor specifice disciplinei, coerența logică în expunere orală și în scris	Examen scris (final) Examen oral pe bază de material vizual (final)	30% 30%
10.5 Seminar/laborator	Calitatea prezentării proiectelor/aplicațiilor, a argumentării în discuții; capacitatea de a identifica stiluri artistice din istoria universală a artei, de atribui cronologic lucrări de artă, de a utiliza un minim vocabular de specialitate în descrieri vizuale.	Proiecte/aplicații prezentate în timpul semestrului	40%
10.6 Standard minim de performanță: pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei 5. Însușirea cunoștințelor de bază dobândite la curs; capacitatea de a opera cu noțiunile specifice disciplinei la seminar și la examenul final.			

Data completării   Semnătura   titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

15.09.2024

Andreea Elena Preda

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

17.09.2024

Prof. univ. dr. Cristian Ioan POPA